

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Udmøntning af BR's beslutning om ytringsfrihed ved Skolevalg 2026

Med dette notat orienteres Børne- og Ungdomsudvalget (BUU) om udmøntningen af Borgerrepræsentationens (BR) beslutning om elevernes ytringsfrihed ved Skolevalg 2026 og informationen til skolerne herom.

Baggrund

BR vedtog den 19. juni 2025 et [medlemsforslag om børn og unges ytringsfrihed ved Skolevalg 2026](#). BR fastslår, at elever i Københavns Kommunes folkeskoler har ret til at debattere politiske emner, herunder emner som Folketingets Præsidium ellers har undtaget fra næste års skolevalg. BR understreger, at denne ret følger af Grundloven, Folkeskolens formålsparagraf og FN's Børnekonvention, og at det er folkeskolerne i København, der selv skal vælge, hvilke emner der kan indgå i undervisningen og skolevalgsdebatten.

Som opfølgning er Børne- og Ungdomsforvaltningen blevet pålagt at udsende information til både elever og skoler om elevernes ytringsfrihed i forbindelse med skolevalget.

Udsendelse af information med Ugens Lederopgaver

I ugepakken informeres skolerne om BR's beslutning, og der udsendes følgende materiale:

- **Et brev til eleverne (12-17 år)**, der orienterer om deres rettigheder til ytringsfrihed og frie debatter i forbindelse med Skolevalg 2026. Brevet forklarer, at de københavnske skoler selv kan vælge, hvilke emner der må indgå, og at eleverne dermed fortsat kan drøfte Danmarks anerkendelse af Palæstina.
- **Den officielle erklæring fra Borgerrepræsentationen**, som skolerne skal videreformidle til eleverne.
- **Materialet "Hvordan taler man nemt om det svære?"** fra EMU, som skal understøtte lærerne i at facilitere trygge og fagligt funderede samtaler om svære eller kontroversielle emner.

Tiltaget skal sikre, at alle elever i kommunen får klar information om deres ytringsfrihed samt mulighed for at deltage i skolevalgsdebatten på et oplyst og demokratisk grundlag. Forvaltningen drøfter desuden

17-11-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 24327

Dokumentnummer i F2
9471223

Sagsnummer i eDoc
2025-0370176

Sagsbehandler
Pernille Amalie Kanstrup
Petersen Rasmussen

BR's beslutning og rammerne for skolevalget 2026 med både KFE og Ungerådet.

Information om jeres ytringsfrihed i forbindelse med Skolevalget 2026

Kære elever

Vi vil gerne informere jer om en vigtig beslutning i forbindelse med skolevalget 2026.

Folketinget har besluttet, at emnet om *Danmarks anerkendelse af Palæstina som en selvstændig stat* ikke skal kunne debatteres ved det kommende skolevalg. Men politikerne i Københavns Borgerrepræsentation (det lokale byråd) har besluttet, at de københavnske skoler selv skal vælge, hvilke emner I må tale om, også til skolevalget.

Det betyder, at I selv kan være med til at vælge, om emnet skal være en del af debatten.

Formålet med skolevalget er bl.a., at I skal kunne diskutere vigtige samfundsemner og danne jeres egne holdninger. I opfordres til at deltage aktivt i skolevalget, være nysgerrige og vise respekt for hinandens synspunkter, også når I er uenige.

Skolen vil sørge for, at der er gode rammer og materialer, så debatten kan foregå på en tryk og oplysende måde.

På næste side kan du læse den erklæring, som Borgerrepræsentationen har vedtaget.

Med venlig hilsen

Skoleledelsen

Erklæring fra Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune:

Skolevalget bør være en arena for fri debat

Folketingets Præsidium har besluttet, at spørgsmålet om Danmarks anerkendelse af Palæstina som en selvstændig stat ikke skal være en del af næste års skolevalg. Borgerrepræsentationen mener, at denne beslutning er forkert.

Kommunerne har ansvar for folkeskolen, og det er vigtigt at understrege, at vi i Danmark har en grundlovssikret ytringsfrihed. Denne frihed er en uundværlig forudsætning for et demokrati, hvor samfundsdebatten kan være mangfoldig, og forskellige synspunkter kan mødes og udvikle samfundet.

Skolevalgene fungerer som en vigtig platform for børns og unges demokratiske dannelse. Her får eleverne mulighed for at bruge deres viden og overvejelser til at danne politiske argumenter og træffe beslutninger. Den danske folkeskole spiller en central rolle i samfundet, især når det gælder dannelsen af børn og unge som aktive og ansvarlige medborgere. Det er i folkeskolen, vi lærer at engagere os i demokratisk dialog, og at vi skal kunne tænke kritisk og vise respekt for andres synspunkter og holdninger.

Vi anerkender, at debatten om Israel og Palæstina kan være præget af polariserede synspunkter og kan føre til opdeling. Men det er netop i folkeskolen, at vi skal facilitere sådanne debatter.

Skolerne skal være et trygt rum, hvor de er godt forberedt på at håndtere kontroversielle emner, når de opstår. Børn og Unge bør fortsat fokusere på, hvordan folkeskolerne bedst kan understøtte lærere og pædagoger i at navigere disse udfordringer. Det kan blandt andet gøres gennem materialer som "Hvordan taler man nemt om det svære?", som giver de nødvendige redskaber til at håndtere vanskelige diskussioner. Der bør også være særlig opmærksomhed på at støtte alle børn og sikre, at de ikke kommer i svære situationer under debatterne.

Men på trods af de redskaber og metoder vi tilbyder, vil vi ikke lykkes, hvis vi ikke insisterer på, at det er vigtigt, at alle emner kan drøftes åbent. Hvis vi ikke insisterer på det, svigter vi i vores ansvar for at sikre, at børn og unge får den demokratiske dannelse, de har ret til.

Kommunerne har ansvaret for folkeskolen. Med denne udtalelse fastslår Borgerrepræsentationen, at det skal være op til folkeskolerne i København at vælge, hvilke emner, der skal diskuteres i undervisningen i Københavns Kommune, og derfor også til skolevalget. Metodeansvaret ligger hos lærerne og skolen."

REFERAT

for mødet den 19.06.2025, kl. 17:30 i Borgerrepræsentationens mødesal

30. Medlemsforslag om brev om børn og unges ytringsfrihed i forbindelse med Skolevalget (2025-0192943) 2

30. Medlemsforslag om brev om børn og unges ytringsfrihed i forbindelse med Skolevalget (2025-0192943)

Medlemsforslag

Det foreslås,

1. at Borgerrepræsentationen pålægger Børne- og Ungdomsforvaltningen at udsende et brev til alle skoler og elevråd om, at skolers elever har ytringsfrihed som følge af både Grundloven, Folkeskoleloven og FN's Børnekonvention og har ret til at debattere de emner, som de selv finder væsentlige ved Skolevalget jf. motiveringen.
2. at Borgerrepræsentationen pålægger Børne- og Ungdomsforvaltningen at udsende et brev på Aula til de 12-17-årige i kommunens skoler og institutioner, der fortæller om, at alle børn og unge har ytringsfrihed.
3. at Borgerrepræsentationen pålægger Børne- og Ungdomsforvaltningen at udarbejde materiale til at understøtte debatten og dialogen i skolerne om Palæstina med bidrag fra relevante organisationer og institutioner. Udgifter til materialet skal afholdes inden for Børne- og Ungdomsforvaltningens egen ramme.
4. at Borgerrepræsentationen pålægger Børne- og Ungdomsforvaltningen at invitere Ungerådet og Københavns Fælleselevråd til en dialog om rammerne for afviklingen af skolevalget i Københavns Kommune.

(Stillet af Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet)

Motivering:

Folketinget har forbudt børn og unge at debattere Palæstina ved det kommende skolevalg. Grundlovens paragraf 77 fastslår, at alle borgere – herunder også de yngste - "er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde påny indføres."

FN's Børnekonvention Artikel 13 fastslår, "at børn skal have ytringsfrihed; og at denne ret omfatter frihed til uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art, enten mundtligt, skriftligt eller på tryk i form af kunst eller gennem en hvilken som helst anden udtryksmåde, barnet måtte vælge." Beslutningen fra Folketingets præsidium er i modstrid med såvel Grundlovens som børnekonventionens beskyttelse af ytringsfrihed.

Endelig er det et alvorligt brud på folkeskolens formålsparagraf, der i paragraf 1 stk. 3 fastslår, at folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

I den situation er det afgørende, at Borgerrepræsentationen træder i karakter og fastslår, at eleverne i de kommunale institutioner i København har ytringsfrihed, og at denne også indbefatter deres ret til at ytre sig om politiske spørgsmål og til at være kritiske overfor den til enhver tid siddende regerings politik.

Materialet til brug for debatten i skolerne skal udarbejdes af Børne- og Ungdomsforvaltningen med bidrag fra relevante organisationer som fx Palæstinensisk-Jødisk Alliance, Det Jødiske Samfund, Dansk Palæstinensisk Venskabsforening, Foreningen Brobyggerne, Amnesty International, Folkekirkens Nødhjælp, Mellemløst Samvirke, FN-forbundet og Det Udenrigspolitiske Selskab. Der skal være en inddragelse af relevante fagpersoner indenfor didaktiske og pædagogiske fagmiljøer fra fx Københavns Professionshøjskole for at sikre, at materialet bliver i en anvendelig form overfor børn og unge i skolerne, hvor det måtte være aktuelt. Materialet kan bl.a. handle om den historiske baggrund, den aktuelle situation og de forskellige internationale løsningsforslag, herunder værktøjer til at tale om krig og sorg for børn og unge, som er direkte eller indirekte berørt af situationen. Derudover kan det bidrage til en forståelse af, hvordan vi kan bekæmpe anti-semitisme, racisme mv.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 19. juni 2025

Det Konservative Folkeparti fremsatte følgende ændringsforslag som ændring af 3. at-punkt:

"at ordet "Palæstina" udgår og erstattes af "konflikten i Mellemøsten"

At-punktet er herefter sålydende:

"at Borgerrepræsentationen pålægger Børne- og Ungdomsforvaltningen at udarbejde materiale til at understøtte debatten og dialogen i skolerne om konflikten i Mellemøsten med bidrag fra relevante organisationer og institutioner. Udgifter til materialet skal afholdes inden for Børne- og Ungdomsforvaltningens egen ramme"

SF fremsatte følgende ændringsforslag som nyt 5. at-punkt (ÆF2):

"at Borgerrepræsentationen udtaler følgende som udsendes til de københavnske skoler:

"Skolevalget bør være en arena for fri debat

Folketingets Præsidium har besluttet, at spørgsmålet om Danmarks anerkendelse af Palæstina som en selvstændig stat ikke skal være en del af næste års skolevalg. Vi mener, at denne beslutning er forkert.

Kommunerne har ansvar for folkeskolen, og det er vigtigt at understrege, at vi i Danmark har en grundlovssikret ytringsfrihed. Denne frihed er en uundværlig forudsætning for et demokrati, hvor samfundsdebatten kan være mangfoldig, og forskellige synspunkter kan mødes og udvikle samfundet.

Skolevalgene fungerer som en vigtig platform for børns og unges demokratiske dannelse. Her får eleverne mulighed for at bruge deres viden og overvejelser til at danne politiske argumenter og træffe beslutninger. Den danske folkeskole spiller en central rolle i samfundet, især når det gælder dannelsen af børn og unge som aktive og ansvarlige medborgere. Det er i folkeskolen, vi lærer at engagere os i demokratisk dialog, og at vi skal kunne tænke kritisk og vise respekt for andres synspunkter og holdninger.

Vi anerkender, at debatten om Israel og Palæstina kan være præget af polariserede synspunkter og kan føre til opdeling. Men det er netop i folkeskolen, at vi skal facilitere sådanne debatter.

Skolerne skal være et trygt rum, hvor de er godt forberedt på at håndtere kontroversielle emner, når de opstår. Børn og Unge bør fortsat fokusere på, hvordan folkeskolerne bedst kan understøtte lærere og pædagoger i at navigere disse udfordringer. Det kan blandt andet gøres gennem materialer som "Hvordan taler man nemt om det svære?", som giver de nødvendige redskaber til at håndtere vanskelige diskussioner. Der bør også være særlig opmærksomhed på at støtte alle børn og sikre, at de ikke kommer i svære situationer under debatterne.

Men på trods af de redskaber og metoder vi tilbyder, vil vi ikke lykkes, hvis vi ikke insisterer på, at det er vigtigt, at alle emner kan drøftes åbent. Hvis vi ikke insisterer på det, svigter vi i vores ansvar for at sikre, at børn og unge får den demokratiske dannelse, de har ret til.

Kommunerne har ansvaret for folkeskolen. Med denne udtalelse fastslår Borgerrepræsentationen, at det skal være op til folkeskolerne i København at vælge, hvilke emner, der skal diskuteres i undervisningen i Københavns Kommune, og derfor også til skolevalget. Metodeansvaret ligger hos lærerne og skolen."

SF fremsatte følgende ændringsforslag om ændring af 1. at-punkt (ÆF3):

"At "Grundloven" udgår af 1. at-punkt"

Det af Det Konservative Folkeparti fremsatte ændringsforslag (ÆF1) blev forkastet med 32 stemmer imod 16. 6 medlemmer undlod at stemme.

For: C, V, I, Helle Jønch (Løsgænger) og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Imod: Ø, A, B og Å

Undlader: F

Det af SF fremsatte ændringsforslag (ÆF2) blev vedtaget med 33 stemmer imod 16. 5 medlemmer undlod at stemme.

For: Ø, A, F og Å

Imod: C, B, I, Helle Jønch (Løsgænger) og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Undlader: V

Det af SF fremsatte ændringsforslag (ÆF3) blev forkastet med 24 stemmer imod 15. 15 medlemmer undlod at stemme.

For: C, F og Helle Jønch (Løsgænger)

Imod: Ø, B, Å og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Undlader: A, V og I

Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance ønskede delt afstemning om medlemsforslaget.

Medlemsforslagets 1. at-punkt blev vedtaget med 49 stemmer imod 5. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For: Ø, A, C, F, B, Å, I, Helle Jønch (Løsgænger) og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Imod: V

Medlemsforslagets 2. at-punkt blev vedtaget med 49 stemmer imod 5. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For: Ø, A, C, F, B, Å, I, Helle Jønch (Løsgænger) og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Imod: V

Medlemsforslagets 3. at-punkt blev forkastet med 31 stemmer imod 23. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For: Ø, B og Å

Imod: A, C, F, V, I, Helle Jønch (Løsgænger) og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Medlemsforslagets 4. at-punkt blev vedtaget med 49 stemmer imod 5. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For: Ø, A, C, F, B, Å, I, Helle Jønch (Løsgænger) og Finn Rudaizky (Løsgænger)

Imod: V

Radikale Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

“Radikale Venstre mener at det er essentielt at kommunen faciliterer skolerne med at udvikle materialer, som kan understøtte ikke kun et skolevalg, men også bredere, da det er en dagsorden, der fylder for mange. Materialet skal netop understøtte den svære samtale, som lærere og pædagoger kan anvende bredt og efter behov, hvor det giver mening.”

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

”Vi oplever desværre eksempler på, at ytringsfriheden er under pres i folkeskolen. Det gælder for de lærere, der fortæller om voldelig adfærd fra elever og bliver mødt af en arbejdsgiver, der forsøger at lukke munden på dem.

Og det gælder for de lærere, der har svært ved at undervise i emner, der opfattes som kontroversielle og krænkende. På den baggrund og rent principielt mener vi, at Folketingets Præsidium skal afholde sig fra at bestemme, hvad man må og ikke må tale om til det kommende skolevalg. Det er netop vigtigt at have den debat om aktuelle problemer og svære problematikker. Når vi i den bedste mening undertrykker den demokratiske samtale, puster vi til berøringsangsten og bidrager til at fodre ekstremene.

Venstre stemmer dog imod dette politiske forslag. Skolevalget er et undervisningsforløb, der bliver arrangeret af Folketinget og Børne- og Undervisningsministeriet i samarbejde med Dansk Ungdoms Fællesråd. De grundlæggende rammer skal vi ikke ændre på i Københavns Kommune ved hverken lave vores eget skolevalg eller udvikle supplerende undervisningsmateriale.”

Liberal Alliance og Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

”Liberal Alliance er bekymret for, at forslaget kan føre til, at skoleelever undervises i materiale med en politisk skævvridning. Vi mener, at undervisningen i folkeskolen skal baseres på så neutralt og fagligt funderet materiale som muligt – ikke aktivistiske budskaber”.